

Innehåll

Våra HMS-regler
Inpassering och närvaroregistrering
Risker i arbetet
Säkert beteende
Information och kompetens
Arbetsplatsens utformning
Personlig skyddsutrustning
Skyddsanordningar
Fallskydd
Bullrande verksamhet
Brandskydd
Elsäkerhet
Kemiska produkter / Farliga ämnen
Damm och allergiframkallande ämnen och material
Avfallshantering
Nödläge, Spill och sanering
Alkohol och droger
Kvittens
Åtgärder när ordnings- och skyddsregler inte efterlevs

Våra HMS-regler

Vårt arbete ska utföras under säkra förhållanden så att en god arbetsmiljö med minimal miljöbelastning upprätthålls. För att få en säker och trivsamt arbetsplats behövs allas kunskap och engagemang. Samtliga som uppehåller sig på våra byggplatser har därför ansvar för att följa dessa regler och arbeta säkert!

De allmänna reglerna ingår i LLENTAB:s ledningssystem och kompletterar men ersätter inte, gällande lagar och förordningar från myndigheter. Dessa allmänna regler kompletteras med specifika regler för respektive arbetsplats.

- För samordning i arbetsmiljö-, miljö- och säkerhetsfrågor på byggarbetsplatsen svarar byggarbetsmiljösamordnaren (BAS-U), vilken normalt utses av Byggherren.
- För arbete som bedrivs inom ramen för LLENTAB:s uppdrag svarar projektledare alt UE:s representant utifrån delegering av arbetsuppgifter.
- Alla som arbetar på byggplatsen skall följa de arbetsorder och anvisningar som ges av arbetsledningen samt byggarbetsmiljösamordnaren.

Inpassering och närvaroregistrering

- Alla som arbetar på arbetsplatsen ska bära ID06-kort väl synligt, följa ID06 regler samt vid anmodan kunna legitimera sig med giltig ID-handling.
- Besökare får inte röra sig fritt på arbetsplatsen utan ledsagare.
- Alla som är verksamma på arbetsplatsen svarar själva för att vara registrerad på den arbetsplats där arbete utförs när så krävs. Registrering ska ske dagligen och i omedelbar anslutning till arbetspassets början respektive avregistrering vid arbetspassets slut.
- För det fall registrering av någon anledning inte kan ske ska personen omedelbart kontakta arbetsledning.

Risker i arbetet

Alla på arbetsplatsen ska känna till riskerna i sitt arbete samt vilka säkerhetsåtgärder som gäller. Risker för ohälsa och olycksfall förebyggs genom att regelbundet genomföra riskbedömningar av samtliga risker på arbetsplatsen.

Montagearbeten som kan innebära risk för hälsa, miljö, brandsäkerhet skall vara bedömda innan arbetet påbörjas och en objektspecifik Arbetsmiljöplan, Monteringsplan samt kompletterande Arbetsberedningar ska upprättas.

HMS-regler på Byggplats

Allmänna ordnings- och Skyddsregler

- LLENTAB:s arbetsledning svarar för att riskbedömningar utförs, att skyddsombud och berörda utförare ges möjlighet att medverka samt att föreslagna säkerhetsåtgärder är utförda innan arbetsmomentet påbörjas.
- Våra underentreprenörer ska lämna uppgifter om risker och förslag till åtgärder till LLENTAB:s arbetsledning innan arbete påbörjas, samt medverka vid arbetsberedningar i den omfattning som LLENTAB kräver.
- Den som finner att det egna arbetet innebär en omedelbar och allvarlig fara för liv eller hälsa, ska genast stoppa det, säkerställa så att ingen annan kan drabbas och omedelbart underrätta LLENTAB:s arbetsledning.
- Förskjuten och/eller inarbetning av arbetstid får inte förekomma utan överenskommelse med LLENTAB:s arbetsledning.

Säkert beteende

För att uppnå skadefria och hälsosamma arbetsplatser är det av stor vikt att alla på arbetsplatsen bidrar till en säkrare arbetsplats genom att:

- Inte ta riskfyllda genvägar på grund av tidsbrist eller bekvämlighet samt tänka på konsekvenserna av sitt handlande.
- Använda föreskriven skyddsutrustning och skyddsanordningar.
- Hålla god uppmärksamhet på uppgiften samt omgivningen.
- Använda mobiltelefon och mobila dataenheter (samtal/meddelanden/surf) på ett ansvarsfullt och säkert sätt. Principer som gäller:
  - Vid användning ska man gå åt sidan och ställa sig i en säker position.
  - Maskin- och kranförare får inte använda mobiltelefon under pågående arbete.
  - Kommunikation mellan medarbetare under specifik arbetsuppgift får ske med hörselskydd med Bluetooth om medhörningen är påslagen, samt med mobil/kom-radio om riskbedömning visat att detta ökar säkerheten för arbetsuppgiften.
  - Privat användning ska förläggas till rast.
- Ingripa vid riskfyllda beteenden, påpeka säkerhetsbrister, samt vid behov underrätta arbetsledningen
- Omedelbart rapportera alla tillbud och skador till arbetsledningen. Vid allvarliga olyckor eller tillbud skall Montagechef, HMS-chef, Bas-U och skyddsombud kontaktas snarast.

Information och kompetens

Vi ställer krav på att samtliga som uppehåller sig på våra arbetsplatser ska erhålla tillräckligt med information samt inneha nödvändig kompetens för att vistas och arbeta säkert.

- Alla som är verksamma på arbetsplatsen ska innan arbetet påbörjas genomgå Byggindustriernas Säkerhetsutbildning, *Safe Construction Training*. Vidare ska varje medarbetare informeras om detta dokument, arbetsplatsspecifika regler, identifierade risker och åtgärder enligt arbetsmiljöplanen samt utrymnings- och återsamlingsrutiner. Efter genomförd arbetsplatsintroduktion kvitterar deltagarna att de tagit del samt förstått innehållet.
- Besökare som kommer till en arbetsplats ska genomgå en introduktion som innehåller tillämpliga delar av arbetsplatsens regler.
- Alla som uppehåller sig på arbetsplatsen ska medverka på möten och inspektioner i den omfattning som LLENTAB:s arbetsledning kräver.
- Alla som utför arbetsuppgifter med specifika utbildnings- och kompetenskrav skall ha korrekt utbildning för aktuellt arbete. Kranförare, truckförare, liftförare, ställningsbyggare, användare av travers samt de som ska utföra "heta arbeten" ska styrka sin behörighet genom att uppvisa skriftlig dokumentation på genomförd utbildning för arbetsledningen.

- Då skriftligt tillstånd krävs, t ex för att använda en maskindriven lyftanordning, köra truck och använda mobila arbetsplattformar ska arbetsledningen utfärda alternativt kontrollera att detta finns och är aktuellt.
- För att erhålla tillstånd för att köra truck skall information ges om LLENTAB:s truck- och lyftregler.
- Fordon som körs utanför byggarbetsplats får endast framföras och manövreras av person med körkort för aktuell fordonstyp, samt minst körkort för traktor/personbil.
- Endast tillåtna platser i arbetsfordonet får användas.
- Kranar, lyftanordningar, hissar och liknande utrustningar måste besiktigas med vissa tidsintervall. Utrustning som saknar uppgift om godkänd besiktning får inte användas på arbetsplatsen. Besiktningssintyg ska uppvisas för arbetsledningen innan arbetet påbörjas. Intyg förvaras i förvaringsficka på maskinen alt. i pärm på byggplatsen.

Arbetsplatsen

Våra arbetsplatser utformas så att det skapas säkra förhållanden för samtliga som vistas på och kring den.

- APD-plan (arbetsplatsdispositionsplan) ska finnas uppsatt på större byggplats. Den ska visa hur arbetsplatsen disponeras och försörjs. Vid entrén/infarter till våra arbetsplatser finns det anslag som beskriver våra säkerhetsregler. Skulle extra krav på skyddsutrustning krävas inom hela eller delar av arbetsplatsen anslås detta vid det aktuella arbetsområdet.
- Alla ska städa sitt arbetsområde från allt plockbart skräp kontinuerligt under dagen.
- Material och förnödenheter ska förvaras på anvisad plats. Detta ska ske på ett välordnat och stadigt sätt för att förebygga att de välter eller rullar ut.
- Vid arbete på mobila arbetsplattformar (sax-/bomlift) skall verktyg och andra lösa föremål förvaras på ett betryggande sätt, så att de ej kan falla ner och orsaka skador.
- Arbetsplatsens tillträdesleder, trappor och ställningar vara fria från material/ hinder som kan skapa snubbelrisk eller andra faror.
- Tillträdesleder och parkeringar ska vid behov snöröjas och sandas för att motverka halkrisk.
- Förbindelseleder, säkerhetsutrustning, transport- och utrymningsvägar får aldrig blockeras.
- Fordonsparkering inom arbetsområdet får endast ske på anvisad plats
- Alla på arbetsplatsen ska vara uppmärksamma på och respektera anvisade gångvägar samt avspärrade och varningsskyltade riskområden där förhöjda risker för personskada finns. Exempelvis maskiners arbets-/lyftområde eller fria kanter med risk för fall.

Personlig skyddsutrustning

Vid kvarstående risker, då andra alternativ ej finns, används personlig skyddsutrustning för att ge betryggande säkerhet mot ohälsa och olycksfall.

- Det är arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla rätt personlig skyddsutrustning samt säkerställa att personalen har nödvändig kompetens för användningen.
- Obligatorisk personlig skyddsutrustning på alla byggarbetsplatser: skyddshjälm, skyddshandskar, skyddsskor (tåhätta och spiktrampskydd) samt varselkläder
- Ytterligare personlig skyddsutrustning ska användas i enlighet med aktuella riskbedömningar eller skyddsinstruktioner, som exempelvis användning av skyddsglasögon, hörselskydd, fallskyddsutrustning, specifika arbetskläder, andningskydd och så vidare.
- Personlig skyddsutrustning skall även användas där så fordras enligt Huvudentreprenörs eller beställarens regler/skyltning på arbetsplatsen.
- Användaren svarar för att utrustningen underhålls och förvaras så den behåller sin skyddseffekt
- Övrig personlig utrustning, såsom stövlar, regnkläder eller andra arbetskläder till skydd mot kyla etc. bör användas då monteringsarbeten bedrivs under alla normalt förekommande väderleksförhållanden.

Skyddsanordningar

- Bomliftar som används ska ha fungerande antiklämskyddsutrustning för att få användas.
- Om arbetet innebär att det finns risk för att någon kan skadas måste en tillfällig skyddsanordning sättas upp kring det aktuella arbetsområdet.
- En skyddsanordning exempelvis skyddsräcke får endast tas bort efter riskbedömning/arbetsberedning samt ett särskilt godkännande från LLENTAB:s arbetsledning. Den som tar bort skyddsanordningen är skyldig att återställa den.
- Den som ska använda maskiner eller teknisk utrustning ska kontrollera att erforderliga skyddsanordningar fungerar, är korrekt och säkert utförd innan arbete påbörjas.
- Inga ingrepp som förändrar skyddet på maskiner/arbetsutrustning får göras. CE-skylt ska finnas på maskinen/utrustningen.
- Alla golv-/marköppningar ska täckas, fastsättas samt markeras. Materialet som täcker hålet ska klara att bära den belastning den kan komma att utsättas för. Täckningen får inte tas bort utan tillstånd från arbetsledningen.
- Inga stag, vajrar, bärande åsar, regler eller profiler, varken provisoriska eller permanenta, får demonteras utan att rådfråga arbetsledningen.

Fallskydd

Fall är en av de vanligaste orsakerna till allvarliga olyckor på arbetsplatserna och risken måste alltid förebyggas. Där det finns risk för fallskador ska arbetsmoment alltid riskbedömas.

- Vid risk för fallskador ska risken i första hand minskas genom ställningar, skyddsräcken, skyddstäckningar eller andra tekniska skyddslösningar. I andra hand ska exempelvis skyddsnät eller annat kollektivt skydd användas och i tredje hand används personlig fallskyddsutrustning.
- Vid arbete på hög höjd (>2m), där inte fast skyddsanordning kan sättas upp skall **personlig fallskyddsutrustning** användas. Utrustningen skall vara säkert upphängd och infästningen tåla aktuell belastning.
- Arbete med fallskyddsutrustning skall ledas och övervakas av person med utbildning i fallskydd. Arbete med fallskyddsutrustning får aldrig utföras som ett ensamarbete.
- Då risk för fallolycka finns (vid t ex arbete mot fri kant vid takplåtsläggning, hål i tak) måste området omedelbart spärras av för att undvika olyckor. Avspärrning skall även ske vid arbeten på olika nivåer, och skall i varje enskilt fall utföras på ett betryggande sätt, normalt med kedja och koner. Avspärrningen bör göras 3 meter alt. minst 2 m från fri kant eller öppning.
- Mobil arbetsplattform (skylift/saxlift) får inte beträdas i och ur, annat än i markplan.
- Vid användning av mobil arbetsplattform är personlig fallskyddsutrustning obligatorisk:
  - Vid användning av lift i Grupp B, typ bomlift
  - Vid användning av lift i Grupp A, typ saxlift/pelarlift om inte risk att välta eller falla ur liften är undanröjd. T.ex. risk för påkörning eller kollision med fordon eller annat.
- Stege och arbetsbock ska vara säkert uppställd/förankrad och användas på ett säkert sätt.
- För tillträde till tak eller annat våningsplan under montering, får endast trappor anpassade för, eller trapporn/fasadställning med särskild anordning för av och påstigning till tak användas.

Bullrande verksamhet

Alla verksamma på byggarbetsplatsen ska medverka till att minska hörselskadligt buller. Dels genom att använda maskiner och utrustning som ger så lite buller som möjligt, dels genom att avskärma speciellt bullrande arbeten. Vid bullrande verksamhet skall kontakt och hänsyn tas till intilliggande verksamhet och bebyggelse.

Musikanläggningar får inte användas på arbetsplatsen utan arbetsledningens tillstånd.

Att lyssna på musik i hörselskydd eller hörlurar är inte tillåtet om inte riskbedömning utförts och LLENTAB:s arbetsledning godkänt detta.

Brandskydd

LLENTAB:s arbetsledning ansvarar för att befintliga brandrisker minimeras genom regelbundna egenkontroller samt ett ordnat brandskydd.

Byggbodar och förråd/materialupplag skall placeras i samråd med beställarens brandskyddsansvarige eller i enlighet med APD-planen.

- Heta arbeten får endast utföras av den som har ett aktuellt utbildningscertifikat och tillstånd från tillståndsansvarig. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, bearbetning med snabbgående maskiner (t ex rondell) eller annat arbete som medför gnistbildning eller uppvärmning.
- Cellplast på arbetsplatsen ställer stora krav på förvaring och hantering, samt extra uppmärksamhet vid beredning av heta arbeten med mera.
- Rökning är endast tillåtet utomhus på område angivet av arbetsledningen.
- Alla på arbetsplatsen ska vara medvetna om var nödutgångar och återsamlingsplatsen finns, liksom var brandsläcknings- och första hjälpen-utrustning är placerad. Brandsläckmaterial skall finnas utplacerad i tillräcklig omfattning på området.
- Gasflaskor ska – då de inte används, samlas på avsedd plats med synlig varningsskylt, ha skyddshuven på, förvaras stående samt väl förankrade.
- Arbetsfordon ska tankas på avsedd plats och vara avstängda under tankningen.
- Den som har för avsikt att använda brandfarlig vara klass 1, skall meddela detta till UE:s representant, projektledare, platschef
- alt Bas U. Brandfarliga varor skall förvaras i originalförpackning/kärl med självstängande lock.

Elsäkerhet

- Endast behörig installatör eller elektriker som arbetar under behörig installatör, får göra ingrepp i elinstallationer på arbetsplatsen.
- Elkablar ska i allra möjligaste mån täckas eller hängas upp. Täckning ska inte skapa snubbelrisk.
- Alla elektriska verktyg, utrustningar och sladdar ska kontrolleras regelbundet. Defekt utrustning ska tas ur drift.
- Alla elanläggningar ska vara försedda med jordfelsbrytare.

Kemiska produkter / Farliga ämnen

Farliga ämnen får endast användas i enlighet med riktlinjer/instruktioner från utförd riskbedömning alt. arbetsberedning och tillhörande säkerhetsdatablad (SDB).

- UE:s representant samt projektledare skall ha tillgång till skyddsblad/säkerhetsdatablad (iChemistry eller pärm) gällande alla hälso-, brand- och miljöfarliga produkter som används.
- De som arbetar med produkterna ska ha fått tillräcklig utbildning samt information om säker hantering.
- Arbeten med kemikalier som innebär särskild risk t.ex. allergiframkallande ämnen såsom hårdplaster t.ex. polyuretan (isocyanater) eller epoxi får endast genomföras av utbildad och läkarundersökt personal samt då Arbetsmiljöplan tagits fram.

Damm och allergiframkallande ämnen och material

Åtgärder ska vidtas för att reducera eller skärma av dammande arbete, så att övriga yrkesgrupper inte behöver utsättas för uppkommet damm genom planering och val av metoder, maskiner och utrustning. Dammet ska reduceras så nära källan som möjligt t ex genom bevattning av platta, mark, integrerat utsug på maskinen/verkyget, dammsugning, punktutsug samt vattenbegjutning.

- Arbeten som innebär exponering för kvartsdamm ska föregås av riskbedömning (dokumenterad). Beslut om förebyggande åtgärder ska framgå av arbetsmiljöplan.

HMS-regler på Byggplats

Allmänna ordnings- och Skyddsregler

Med hänsyn till kollegor, underentreprenörer och kunder med allergier har vi inte husdjur på våra kontor eller bodetableringar.

Avfallshantering

Åtgärder ska vidtas för att avfall hanteras på ett miljöriktigt sätt.

- Avfall från våra arbetsplatser ska källsorteras enligt de sorteringsregler som framgår av Miljöplanen. Normalt ska sortering ske i minst kategorierna Metallsrot och Brännbart avfall (när så är möjligt ska plast, trä och papper separeras)
- Vid panelavfall samt mycket låg avfallsvolym kan sortering ske som Blandat avfall. Stäm av med avfallsentreprenören för rådfrågning gällande fraktion
- Farligt avfall ska sorteras ut och omhändertas enligt Miljöplan.
- Förbrukade ammunitionsmagasin för spik- och bultpistoler skall tas om hand och läggas i separat kärl och skickas tillbaka till montageförrådet.

Nödläge, spill och sanering

ATT TÄNKA PÅ VID LARM – Rädda, Varna, Larma

1. Rädda den som är skadad och tillkalla skyddssamarit
  2. Varna övriga som ev. hotas av faran.
  3. Larma 112, och tala om:
    - Vem du är
    - Varifrån du ringer
    - Vad som inträffat
  4. Kontakta chef/arbetsledare eller växeln (som då kontaktar övriga berörda)
- Saneringsmedel ska finnas tillgängligt i saneringssäckar.
  - Spill skall omedelbart vallas in eller avgränsas för att undvika att det kommer ner i golv- och dagvattenbrunnar och till mark. Oljespill skall omedelbart tas upp.
  - Oljeförorenat saneringsmedel källsorteras som oljehaltigt avfall.
  - Vid större oljespill, spärras området av med koner och varningsband. Vid större utsläpp eller läckage skall Projektledare/Bas-U eller HMS-chef informeras, för samråd om saneringsåtgärder.

Alkohol och andra droger

Vår alkohol- och drogpolicy gäller för samtliga som utför arbete på LLENTAB:s arbetsplatser. En påverkad eller bakrusig person på arbetsplatsen är både en fara för sig själv, för sina arbetskamrater och sin omgivning. Alkohol och droger får inte finnas på våra arbetsplatser. Påverkade personer ska omedelbart avlägsnas från arbetsplatsen, respektive arbetsgivare ansvarar för att hemkomsten säkerställs.

Kvittens

Kvittens av lämnad information om företagets regler, sker genom kvittens på närvarolistan på byggplatsen, alt. kan styrkas med genomgången Säkerhetsutbildning.

Då underentreprenör anlitas ska dennes representant svara för att denna information lämnas till samtliga som anlitas.

Åtgärder när ordnings- och skyddsregler inte efterlevs

Vi ställer krav på att alla på arbetsplatsen, vilket inkluderar inhyrd personal, anlidade underentreprenörer (UE), sidentreprenörer (SE), andra samarbetspartners och egna anställda, följer LLENTAB:s ordnings- och skyddsregler.

I första hand ger vi varandra förutsättningar, hjälper varandra att förstå reglernas innebörd och påminner varandra att följa dem. När detta inte hjälper eller när någon inte rättar sig efter en tillsägelse, ansvarar arbetsledning för att erinran och eventuell avvisning sker.

Arbete som sker utan att reglerna följs ska avbrytas/stoppas.

